

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3 год. пополудни.

Ціна зразника у Львові й на провінції:

50 сот.

Місячна передплата з пересилкою **10 К.**

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

„ВПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3.,

І. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На приказ Начальної Команди В. П. видаємо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами. Прикази цьому повинуються тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного друкованого слова.

Независимість Української Республіки.

Станіславів, 14. січня. Українське пресове бюро доносить з Києва: Президент Директоріату Винниченко сказав представникам преси, що независимість української республіки є здобута кроєм народу і що з внутрішніми та зовнішніми ворогами будемо боротися до останнього віддиху.

Українська Нац. Рада в Парижі.

Станіславів, 14. січня. Українська Національна Рада доносить з Парижа: В Парижі засновано Українську Національну Раду, яка звернулася до міністра Пісона, щоб французьке правительство признало нсвий Директоріат, на якого чолі стоїть Винниченко і щоб дозволило 15.000 українським легіонерам, які перебувають у Франції, вернути через Одесу на Україну.

Українці і коаліція.

Варшава. (ПАТ.) З Києва доносять: „Dziennik Kijowski“ подіє інтересом з п. Прокоповичом, членом б. Центральної Ради та Української делегації в Яссах. П. Прокопович заявив, що укр. делегацію прийняли на авдієнції в Яссах послы американський і французський. В праві самозначення народів зазначив американський посол українській делегації, що засади Вільсона становлять програму коаліції, від якої вона не відступить і не зробить винятків для ніякого народу. Ми стояли і будемо далі стояти, — сказав посол — на становищі, що всі народи б. Росії а в їх числі і український народ мають право самі рішати, чи вони хочуть бути зовсім самостійними чи сфедерованими.

Український посол при польській республіці.

Після інформації „Dziennik-a Kijowski-oro“ іменовано п. Карпінського послом Української Республіки при польській республіці. В найближчих днях виїде він до Варшави, щоб обняти поручені йому агенди. Тим самим закінчив вже свою кар'єру. бувший посол Сергій Нілюс, креатура гетьмана. Не дивують нас тепер зовсім усі заяви Нілюса, які він вічно складав.

Жидівські представники в київському міністерстві.

Київ, 14. І. Міністром для жидівських меншостей іменованний А. Шлімович (Ревуцький), поалей-ціоніст.

Поміч для сх. Галичини.

Відень, 15. січня. Українське пресове бюро доносить зі Станіслава: Директоріат в Києві визначив мільон карбованців на уладження харчевої стації для полонених і дітей у східній Галичині.

Угорські Українці.

Будапешт, 15. січня. „Az Est“ доносить, що дня 21. с. м. відбудуться великі українські народні збори, на яких буде проклямоване відокремлення угорської України від Малярщини.

Румуни грозять заняттям Марамарош-Сиготу.

З кожним днем домагання Румунів розгортаються на чужій території. Тепер обсадили вони військом околицю міста Марамарош Сигот і чекають тільки хвилини, щоб ввійти до міста. З другої сторони зближаються угорські війська, тож конфлікт неминує. Ще більш оправдані домагання булиб Українців, бо в марамарошських комітаті мешкає значний процент Українців.

Чехи займають полудневу Галичину?

Новий Санч, 16. січня. Чехи в силі 700 людей заняли Орлів. Чехи наміряють обсадити Горлиці, Коросно і Новий Санч та доколичні села. Чеські патрулі доходять до Грибова.

„Narodni Listy“ і східня Галичина.

„Narodni Listy“, помішуючи довшу статтю з приводу повертуті армії Галера до Польщі, пишуть між иншим:

„Польські газети налягають, щоб армія Галера як найскорше освободила Львів, якому дуже загрожує українська армія. Але се хіба не є найбільша небезпека. Коли Львів є спірною точкою, то кожен дальший польський наступ на схід від Львова бувби подвійно більше спірний та мігби принести тільки тимчасовий і дуже сумнівний успіх. Під політичним оглядом знову бувби важким блудом. Польський народ не повинен жадати, щоб його легія узнана антантою експонувалася для справи, що перечеркувалаби всі засади та умови антанти та ішла здобувати землю, що ніяким правом їй не належить, а не може до них належати в дусі тих ідей, що помогли до побіди і що в їх імени має бути заключений мир“.

Далі обговорюють „Nar. L.“ справу Шлезка і додають:

„Дуже сумним свідомством булоби се для Поляків та їх політики, колиби ся легія мала боротись з чесько-словацькими легіоністами“.

Реакція в Польщі.

Хлопсько-робітничий кабінет Морачевського уступив.

Президентом міністрів і міністром для заграничних справ іменованний рескриптом Пілсудського Гнат Падеревський. Склад кабінету такий: внутрішні справи Войцеховський, справедливність Супінський, промисл і торговля Гаць, рільництво і державні добра Яницький, праці та суспільної опіки Івановський, почт і телеграфів Лінде, культури й штуки Пшесмицький, публичних робіт Прухнік, комунікація Есбергарт, фінанси Енґліш, апровізація Мінкевич, публ. здоровля Яншевський; Міністерство війни репрезентує полк. Врочинський під безпосередною зверхністю Пілсудського; міністерство просвіти та віроісповідань ще не обсаджено.

Англійська місія у Львові.

До Львова приїхала перша офіційна англійська місія політична з полковником Ваде, якому товаришать капітан Йонсон і поручник Бідерман.

Лібкнехт і Роза Люксембург убиті?

З Берліна доносять, що проводирі спартаківців Лібкнехт і Роза Люксембург убиті.

Ситуація хвилини.

Боротьба за Львів іде безперервно далі. Чи стріляють більше, чи менше, се не змінює суті річі, боротьба йде. Не можна сказати, що би одна або друга сторона м'якла в своїй постанові. Обі з найбільшим завзяттям роблять свою роботу, а се завзяття доходить до трагічних жорстокостей. Не можна сказати, щоб та жорстокість була лише по одній стороні. Так з сього, як і з другого боку фронту описують одні і другі страшні жорстокості. В великій мірі грає в сих описах ролю хора фантазія, хорі нерви, інтерес воюючих і т. д.

Чим довше триває ся страшно жорстока війна, тим ненависть одної воюючої сторони до другої зростає більше. До якої міри зростає вона, се сього не випрокуеш. Коли Болгаре вели вйну з Турками, то жорстокість по обох боках і ненависть одних до других переходила всяку межу людського поминання мести. Нехай доля хоронить нас від образів балканської війни.

Ненависть, се страшна річ. Страшніша вона в нас тим, що обі воюючі сторони не розійдуться, а лишаться на сім самім місці і по війні будуть мусіти жити з собою. І з собою мусять жити, чи вони того хочуть, чи ні.

Найцікавіше тут се, що одна з воюючих сторін сказала ясно, чого вона хоче. Іменно Українці, як абсолютна більшість населення східньої Галичини, проголосили цілу східню Галичину независимою республікою, проголосили політичну і господарську рівність, проголосили найдальшу автономію для національних меншостей і сказали, що за всяку ціну захистять свою плятформу.

Друга сторона, а саме Поляки, як зникаюча меншість, сказала, що такий крок Українців є нападом на польськість і оружно стала обороняти своє становище. Поляки ще досі не сказали, чого властиво вони хочуть; чи цілої східньої Галичини, чи частини східньої Галичини, чи лише міста Львова, чи ще чого більше. Бо боротьбу вели вони всюди, в різних місцях Галичини, а їх газети навіть висували границі Польщі аж поза Каменець подільський, а навіть тішаться, що якісь польські відділи б'ються з Українцями аж коло Одеси. Політичної ані господарської проби самі не виставили і навіть не подумали досі сказати світові, як вони властиво думають хазяйнувати в східній Галичині, як національна меншість.

А час пливе. До 3. січня 1919. се східня Галичина була для себе особною державою і сама себе захищала. Але по 3-тій січні роля міняється. Східня Галичина ввійшла як органічний складник в єдинену велику Українську Народню Республіку. І хоч може не зараз, то за якийсь час можна буде відчутися збільшену силу. Саміж польські газети дуже часто, хоч може передчасно, говорили про перемаршій військ з великої України до Галичини, про виміну армій і т. д. Те, хоч може не булоб сталося, тепер статися мусить, бо Українська Народня Республіка вже не буде захищати свою західню границю. І новий провізоричний міністеріальний кабінет, покликаний до життя в Станіславові 3. січня 1919., певно при переведенню єдинення поставить се як першу умову злуки.

Такого акту треба напевно сподіватися, а з сим треба сподіватися ще завзятішої боротьби. Смішно виглядає при сій военній музиці зітхання деяких людей і часописей до антанти. І коли не антанта, а лише якийсь вояк із країв антанти переїде через Галичину, то польські часописі попадають в торжествуючий настрій. Ось, мовляв, приїхали спасителі, а деякі навіть попадають в такі комізми, що, мовляв, антанта повинна прийти і усталити межі Польщі, але не сміє мішатися у внутрішні справи („Kurjer Lwow-ski“, ч. 15. з 15. січня 1919.). Прямо антанта має бути геометром для Польщі та ще й безплатним.

Тимчасом деякі панове не хочуть видіти цього, що сама антанта може ще статися дезантатою. Що ще можуть вийти дуже поважні конфлікти між державами антанти, бо побідники мусять все пожертвувати над здобутою жертвою. Що в нутрі держав антанти підуть ще класові заворушення, а з сим дикі демобілізації про те шкода сумніватися. В Англії і в Італії вже показуються сі перші ластівки нової весни робочих мас. А те, що діється в Німеччині, є наукою для французьких воєнків, які там стоять, — так само, як недавно Росія була школою для німецького і польського жовніра. Чи не навчилися ми ще досі нічого?

Ні, ми самі будемо геометрами наших держав. Через се порадніше булоби, колиби Поляки так само ясно сказали, чого вони хочуть, як те зробили Українці. І час би закінчити сю даремну війну, яка безуспішно не поверне давнього стану посідання і безуспішно не вмінить нічого в праві територіального посідання національної більшості. (е. г.)

„Hajdamackie rzućcie noże!“

Тими словами звертається під нашою адресою „Gazeta Poranna“, цигуючи деякі уступи з нашої статі: „Під розвагу польської суспільності“. В результаті радить нам простувати невірні факти „звірства“ Українців, подавані польськими газетами, бо вони після запезнень „Poranna-oi“, подають самі правдиві, протоколярні факти, стверджені підписами і т. д.

У відповіді на се, кажемо ще раз таке: Ми не можемо простувати у відповідній формі тих невірних донесень польських газет про „звірства“ Українців, бо, як ми вже сказали, живемо під польською воєнною окупацією і то в часі, коли як сама „Gazeta Poranna“ каже, „głos mają karabinu...“ І чи „Gaz. Por.“ хоче, щоб ми здорово голову клали під польське евангеліє?

Для приміру достовірності польських донесень про „звірства“ Українців, подаємо ось хоч би її описи про бреховецьку трагедію.. Що то тоді не виписувала польська львівська преса (не говорячи вже про краківську)? І доперва аж урядові лікарські оглядини сказали що інше!

Або знов „протокол“, в яким подається не людський опис луплення живцем шкіри польським легіонерам. Панове! Деж назвиска в тім протоколі, назва місцевости, свідків? А як фабрикуються подібного роду „протоколи“ — найліпше знають... редактори „Poranna-oi“.

А звідки взяли панове дневникарі історію про обрізування грудей польським легіонерам — боги хіба знають!

А що то ми не читали про „звірства“ Українців в самім Львові! І треба було аж польського генерала Рою, який публично оголосив, що все те неправда.

Каже вкінці „Poranna“, що „практики січовиків будуть освітлені на міжнароднім конгресі“. „Gazeta Poranna“, певно вже забула, що польські „практики“ шодня освітлює не лише європейська, але ціла світова преса і ті польські неронські „практики“, які перейшли навіть колишні царські — будуть справді у властивім світлі подані на мировім конгресі!

І ще одна мала пригадка. Про „людське“ обходження польського війська з „українськими хамами“ — мають наші люди численні докази, стверджені невидимими свідками і то навіть польської народности. Колись довідається про се й „Gazeta Poranna“...

Що чувати в світі?

Відкрите загальної мирової конференції має відбутися 20. с. м.

Сербія домагається рішучо приступу до адрійського моря. Оскількиби мирова конференція не узгодила їх домагання так вони готові зайняти адрійське побережжя по Вальону, щоб спаралізувати вплив Італії. Евентуально вдоволилися Сальоніками, але тут конфлікт з Грецією неминучий.

Селянська Рада на своїх зборах в Інсбруці, проголосила Тироль як незалежну державу, яка опирає свою самостійність на праві самозначення, та домагається своїх особних заступників на мирову конференцію.

Горішньо-австрійське правління заключило з Італією договір, на основі якого за 1000 вагонів дерева, зобов'язалося італійське правління забезпечити Горішню Австрію, аж до нових жнив збіжжя мукою та омастою.

Французи задумують на ново відбудувати свою державу в історичних границях з 1814 р. Вільсон буде поспирати сі їх змагання, оскільки се дається погодити із програмовими тезами мирового конгресу.

Полуднево-угорська рада священиків ставить проєкт знесення целібату. Епископи мають бути вибрані тайним голосуванням священиків даної епархії.

3 воєнних подій.

Воєнний комунікат

з дня 17. січня 1919. р.

Пресове бюро доносить: Сьогодні ворожа артилерія острілювала Львів, причім кілька набобів впало в сторону шпиталів, виразно зазначених червоним хрестом. Наша артилерія відповіла огнем. Ворожий літак кинув дві бомби на периферії міста. Під Городком акції патруль. Впрочім положення незмінене.

Останні вісти.

Будапешт, 15. січня. Українці заняли міста Мараморощ Сиготи Раго.

НОВИНКИ.

— Я се рзуміти? Мимо сього, що команда польської армії зарядила, щоб резізі відбувалися днем і переводити їх має поліція, — вночі з четверга на п'ятницю вправ до бюр одної з львівських українських інституцій і до приватного мешкання, відділ польського війська і забрав, що йому захотілося. І так забрано з бюрка пляшку коняку, бохонець хліба, дріжджі, олізці, ручки і т. п.

— З Коломиї доносять до „Wt. Morgenztg“, що там завязалася жидівська Національна Рада, зложена з представників усіх сторонниць, на чолі якої станув сініст д-р Ляхс. Українці живуть з Поляками й Жидами приязно, оповістки друкуються в трох мовах, а до громадської ради входять 7 Українців, 5 Поляків, 11 Жидів. Апровізція добра, ціни поживи низькі.

— Львів — польське Верден. Варшавські публіцисти й літерати, згуртовані під шумною назвою: „Pisarzy Orla Bialego“ видали поклик до польської суспільности, в якій атакують Пілсудського за те, що він не хоче посилати помочи для Львова. В покликі тім находимо й такий уступ: „Надармо кличе нарід, щоб поставити армію та вислати її на ратунок польського Вердена, міста-богатира, засіяного лицарськими могилами жінок і дітей“. А ми, львовяне, назвіть і не знали, що доступили такої почеси і що ми є мешканцями не польського Львова, а польського Вердена, засіяного кістками жінок і дітей...

— На міжнародню конференцію до Берна на 21. січня дістали вже запрошення члени партії поалейціон, а саме інж. Каплан Каплянський, д-р Макс Розенфельд і Л. Хазанович (Касріль).

— Померла вістка. Марія з Федоровичів Мудракова, вдова по гр. кат. парохи в Глубичах, померла дня 17. с. м. в 74 році життя. Похорон відбудеться в неділю 19. с. м. о 1 год. по полудни з передпохоронного дому вул. Кохановського ч. 96.

— Жидівська Національна Рада у Львові розбита. Як нам доносять, жидівська соціалдемократична партія виступила з Жидівської Національної Ради у Львові.

— З Перемишля кандидують до польського союму з рамени польської соціалітичної партії: д-р Дорош, д-р Ліберман, Пілх, Шагала і Телюк; як контркандидати „народового бльоку“ стають: д-р Тарнавський, кс. Томака, Пейко, Кожені і Радохонський.

— Австрійські поштові значки. Всі австрійські поштові значки будуть приймати польські поштові уряди ще стільки до 20. с. м. Олісля можна буде уживати тільки польських поштових значків або австрійських але із виразним передрукком „польська почта“. Також до 20. с. м. можна вимінювати давні австрійські поштові значки на готівку або польські поштові значки.

— Всьому винні Українці! Дня 21. грудня зголосилася до пані Д. сирота Валерія П. з плачем, що її обрабували Українці, забрали та знищили ціле майно, а вона, сирота, ледви уйшла з життям. Добродушна п. Д. вислухала Валерію, навизвала Українців, що йно влізлося і забрала невизнавши сироту до себе і довгий час п. Д. разом з своїми сусідками мали тему до розмови, постаралися для „Веку“ о „протокол“ в справі знущань гайдамакуф, який свапливо повторяла ціла преса. І всьо булоби добре. Але Валерія П. показала дуже невдячною, бо вночі дня 12. с. м. опустила хату п. Д., навіть не попрощаючись з нею. А то невдячна! Пані Д. конечно хотілаби з Валерією побачитися, бо вона забрала її в поспіху постелю і біле, теплий шаль, нові рукавички, пів тузіна хусток, два коци і інші дрібні річі. Пані Д. зробила новий протокол, але тим разом на поліції і без Валерії. А сусідки пані Д. посміхаються лише і починають не вірити в перший протокол, в яким Валерія присягалася на Бога, зізнаючи про звірства Українців...

— „Добре, що демаскувано одну брїхню!“ Так каже „Dziennik Ludowy“, говорячи про „воскресення“ французького поручника Вілема. „Dziennik Ludowy“ мігби що дня сотки брїхонь демаскува-

ти, якби лише хотів, а не робив з них ще сензаций!

— В чесько-словацькій республіці введено в життє 8-мо годинний день праці, а крім того охоронні постанови, управильняючі працю жінок. Досі переведено сю реформу праці в республіці українській, польській, чесько-словацькій і німецько-австрійській.

Оповістки.

— Робітничий Календарик на 1919 рік можна набувати в бюрах дневників, в трафіках та в адміністрації „Впереду“ по ціні 1 К 30 с. за примірник. 6—10

— Звіт із ялинки для полонених і інтернованих. Готівко о зібрано 5434 кор. 40 сот. Натураліями: 19 хлібів, 16 медівників, 19 булок, 50 булочок, 2500 штук папіросів, 30 пачок тютюну, 300 штук цигар, 2 кг. грисіку, 2 кг. родзінків, 1 кг. сливок, 2 кг. фіг, 4 фл. вина, 1 фл. житнівки, 1 кг. солонини, 1 кг. цукру, 1 фл. соку, 9 кг. муки, 1 фл. уму, 3 л. кулеші, 2 кг. ковбаси, 3 л. каші, 15 кг. яблук, 4 пачки цукорків, 10 яєц і 1 шинка. З наведених дарів пороблено торбинки дарунків, якими наділено всіх находчихся по львівських заведеннях полонених і інтернованих. Полонені дістали також на вечерю борщ, пироги й кутю. Підписаний комітет складає отсим всім жертводавцям, всім паням, що займалися збиранням і розділом дарунків на ялинку щирю подяку! Нехай слюзи радости, які котилися з очей наших мучеників в великий святочний вечір стануть винагородою за їх жертви і труд. — Жіноча Секція Укр. Гор. Ком.

— Місто віня на домовину матері складає інженер М. драк Ю. іян на ранених жовнірів 100 К.

— „Народна Торговля“ у Львові сповіщає своїх вкладчиків, що з привиду загального обниження процентової стопи і стагнації в торговельнім обороті, буде опроцентовувати вкладки, почавши від 1. лютого 1919, по 3 1/2% аж до відкликання. 1—2

— На піддержання українського робітничого дневника зложили далше (в коронах): Шв. чук Володимир 10, Т. Рожейовський 10, З. Попель 10, Л. Славута 10, Таранюк Карло 10, Стефанчук 1, д-р Мудрицький Степан 10, П. Н. 10, Хмичук Мих. 5, Л. Г. неприяний гонорар 20. Разом 96. (Далі буде.)

НАДІСЛАНЕ.

Йордан.

Архієрейська Служба Божа відбудеться в неділю о 8. год. рано в Преображенській церкві.

О 10 год. передполуднем відбудеться в ринку водосвяттє.

Оголошення приймається по 2 короні за одні петітовий рядок. За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьодавців! Хто потребує робітничий і робітничий, нехай аголо- ситься в адміністрації „Впереду“. 2—10

Плещ дамський, м. нощевий, чорний, з передво- енного сукна, елегантський фасон першої мо- ди, продаж або заміняю за темний матеріал на костюм. Відомість у п. Галі Радіванови вулиця „Здрова“ ч. 9. 2—2

Карне право часті загальна і спеціальна проф. Стебельського в до продажі. Відомість в адміністрації „Впереду“. 2—3

Дукорня Д. СТЕЦЬКОВА, вулиця Миколая ч. 7. глядає слуги до всього, що вміе на- рити. Успіва коржні. 8—8

Дукорня Д. СТЕЦЬКОВА, вулиця Миколая ч. 7. глядає ученика до практиків з укінченою П. класом української гімназії. 8—3

Заклад інсталяційний АРТУРА БОЛЕКА, у Львові, вулиця Жовківська ч. 73., приймає репарації студень і помп. 2—2

ІЛІРИЙ БАБУНІК. Я здорова у родичів. Дай вістку про себе. — Ольга. — Інші часописі прошу о пере- друк. 9—10

ЯРОСЛАВ ЯНИЦЬКИЙ, КРАСНЕ коло ГРИМАЛОВА. Ми всі разом здорові і добре нам. Я перебуваю у тітці. — Ольга. — Українські часописі прошу о передрук. 4—6

Хто знає що про ВАСИЛЯ ГОРБАЯ, що був при війську в Одесі, прошу дати вістку Катерині Горбай, Львів, Польна 18. 4—5

ПЕРЕМИШЛЬ. Український Інститут для дів чат. Яна Яворська, Нуся Закалюк, Олена Гумек повідомляють своїх родичів в Гниличках, Тернопіль і Новім Селі пов. Збараж, що є здорові. 1—1

ІОСИФ СТАДНИК, КИЇВ. Прошу повідомити Маниту Ясногородського Тургеневська 81, квартира 17, що ми здо- рові. — Климківна. 1—2

БОЛЯНИН МАРІЯ з БУЧАЧА повідомляє сестру в Чорт- кові, що є у Львові здорова. Станіславський часописі проситься о передрук. 1—2

Просимо всіх, хто знає дещо про ІОСИФА і ЄВСТАХІЯ БУРАЧИНСЬКИХ, з італійського фронту, подати вістку Андрієви Бурчинському, Снопківська ч. 66. 1—2

ПЕРЕМИШЛЯНИ. ГРИНФЕЛЬД. Я є у Досталих від падолиста — урядую в скарбі. Я і всі здорові. — Влодко. 1—3

Читачів „Впереду“ прошу повідомити о. Ю. ЛЕВИЧ- КОГО в СКАЛАТІ, що ми здорові. — А. В. Ю. 1—1